

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/118/2020
Identifikačné číslo spisu:	2117209683
Dátum vydania rozhodnutia:	15.12.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:2117209683.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Prima banky Slovensko a. s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej G. Z., bývajúcej v I., X. XXXX/XX, o 2 354,49 €, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 33Csp/92/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 22. mája 2020 sp. zn. 11Co/193/2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 22. mája 2020 sp. zn. 11Co/193/2019 a rozsudok Okresného súdu Trnava z 22. marca 2019 č. k. 33Csp/92/2017 - 60 vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a rozhodol o náhrade trov konania, z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súdu Trnava na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava rozsudkom z 22. marca 2019 č. k. 33Csp/92/2017-60 žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu 2 354,49 € spolu s úrokom vo výške 148,70 €, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 503,19 € od 8. septembra 2016 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (I.). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II.). Žalobkyni priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením (III.). Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že strany 15. apríla 2015 uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobkyňa poskytla žalovanej peňažné prostriedky formou bezúčelového úveru za podmienok uvedených v zmluve. Žalovaná sa zaviazala ich vrátiť v dohodnutých mesačných nepravidelných splátkach od 2,11 € do 62,42 € spolu s príslušným úrokom. Zmluva bola uzavretá platne, má písomnú formu a všetky jej náležitosti sú na listinách, ktoré tvoria súčasť zmluvy. Súd dospel k záveru, že uplatnený nárok na zaplatenie istiny spolu s príslúchajúcim úrokom z omeškania z nezaplatenej istiny a riadneho úroku vzniknutého do času predčasného zosplatenia úveru, t j. do 7. septembra 2016 je dôvodný. Žalovaná po zosplatnení úveru do dňa podania žaloby, ani počas konania, žiadnu platbu neuskutočnila. Pokiaľ ide o uplatnený zmluvný úrok vo výške 17,90 % z nezaplatenej istiny od 8. septembra 2016 do zaplatenia, súd tento nárok žalobkyni nepriznal, pretože dlžník je povinný na základe zmluvy o úvere platiť úroky v dojednanej výške od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do doby určenej zmluvou ako lehota splatnosti. V prípade zosplatenia úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie poskytnutej

istiny úveru vrátane úrokov vzniknutých (resp. kapitalizovaných) ku dňu zosplatnenia úveru a má právo získať okamžite späť celú sumu poskytnutých (požičaných) peňazí. Teda na strane veriteľa odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a práve v tomto rozdiel spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na riadne úroky za poskytnutie (požičanie) peňažných prostriedkov aj po zosplatnení úveru. V opačnom prípade by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby ku zmene záväzku nedošlo, pričom spotrebiteľovi by už neboli garantované práva, ktoré mu v súvislosti s dohodnutým splácaním úveru vyplývali zo zmluvy pred vyvolanou zmenou. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Trnave na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 22. mája 2020 sp. zn. 11Co/193/2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil (I.) a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že úrok z úveru prináleží iba na čas do zosplatnenia úveru, resp. do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Poukázal pritom na judikatúru vyšších súdov, od ktorej nebol dôvod sa odkloniť ani v danom prípade. Ďalšie odvolacie námietky žalobkyne vyhodnotil za nerozhodné, bez potreby sa s nimi osobitne vysporiadať. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu v rozsahu výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, t. j. ktorým zamietol nárok spočívajúci v zmluvných úrokoch uplatnených odo dňa zosplatnenia do zaplata, podala dovolanie žalobkyňa. Prípustnosť dovolania odôvodnila poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP argumentujúc tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dovolatelka mala za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Zastávala názor, že nárok na zaplata úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Argumentovala, že obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatou za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Úrok z úveru je národom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. Z obsahu dovolania je teda zrejmé, že žalobkyňa za dosiaľ dovolacím súdom neriešenú považovala otázku existencie a výšky nároku na zaplata zmluvného úroku po predčasnom zosplatnení úveru. Zastávala právny názor, že nárok na zaplata zmluvného úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení.

4. Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadрила.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie v napadnutej časti vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je dôvodné.

6. V danom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky - pozri konania vedené na najvyššom súde napr. pod sp. zn. 5Cdo/42/2020, 5Cdo/73/2020, 2Cdo/115/2019, 6Cdo/193/2018, 7Cdo/111/2019, 7Cdo/135/2019, 8Cdo/237/2019, 8Cdo/135/2020, 8Cdo/221/2019, 8Cdo/66/2020, 8Cdo/118/2020, 9Cdo/24/2020. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 452 ods. 1 CSP už ďalšie dôvody neuvádza.

7. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a zároveň dôvodné, a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť

iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

8. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

9. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.